

LÜHIKROONIKA

13. juunil toimus Tallinnas Underi ja Tuglase Kirjanduskeskuses aiaseminar ohus-tatusest, väljasuremisest ja hakkama-saamisest. Esinesid Sara Bédard-Goulet („The animal subject: Knowledge and species extinction”), Hildegard Reimann („Kas kohtumised metsloomadega muu-tuvad järjest kummalisemaks? Turvalisest pimedusest, pelgupaikadest ja kroonilisest pagulusest linnas”), Risto Järv („*Draco borealis* – kõige kiuste püsiv liik”), Ene-Reet Soovik („Süvaag ja väljasuremine eesti luules”), Kadri Tüür („Ellujäämise komöödia”), Ott Heinapuu („Eesti loo-duslike pühapaikade muutuvatest tähendustest”) ja Timo Maran („Väljasuremine semiosfääris. Ökosemiootiline vaade”). Inimmõtte ökoloogiast vestlesid Meelis Friedenthal ja Elle-Mari Talivee.

13. juunil kuulutati välja hõimurahvaste programmi Ilmapuu auhinna laureaat, kelleks sel aastal on Szilárd Tibor Tóth. Kogu oma teadustöö ning organisatsioo-nilise tegevuse jooksul on ta pööranud tähelepanu soome-ugri rahvaste keeltele ja kultuuridele ning tutvustanud neid rahvusvaheliselt. Samuti on ta aidanud kaasa hõimuliikumisele Narvas.

13.–16. juunil toimus USA-s Yale'i üli-koolis Balti uuringute assotsiatsiooni AABS konverents „Balti tee: ühtsus ja abistamine” („The Baltic Way: Unity and Giving Aid”). Eesti esinejad olid järgmis-test asutustest: Tartu Ülikool, Tallinna Ülikool, Eesti Kunstiakadeemia, Tallinna Tehnikaülikool, Balti Kaitsekolledž, Sise-kaitseakadeemia, Eesti Mälu Instituut ja Eesti Kirjandusmuuseum. EKA, TLÜ ja TÜ nüüdiskultuuri uurimise töörühma liikmed Neeme Lopp, Virve Sarapik, Eva-Liisa Linder, Piret Viires, Merily Salura ja Mari Laaniste kõnelesid Eesti kultuuri-muutustest aastatel 1988–1996.

14. juunil peeti Tartu Ülikoolis seminar „Lõunaeeesti keele unustatud sõnad”. Ettekannetega esinesid Külli Prillop („Lõunaeeesti kirjakeele unustatud sõnad”), Mariko FASTER („Hämdardunud tähendu-sega sõnad kohanimedes”), Evar Saar („Unustatud lõunaeeesti sõnad perekonna-nimedes”), Urmas Kalla („Tundmatud sõnad ja väljendid võrokeelseis muinas-jutes”), Petri Kallio („Eteläviron vanhoista lainasanakerrostumista”), Karl Pajusalu, Kristi Ilves, Alli Laande ja Marili Tomingas („Mulgi unustatud sõnad”), Eva Saar („Unustatu ja unustamatu seto noomeni-tuletuses”), Santeri Junttila ja Juha Kuok-kala („Etümoloogilisi teadmisi lõunaeeesti

sõnade kohta EVE võrgusõnaraamatus ja UREVI andmebaasis”).

14.–15. juunil korraldati Tartu 2024 ürituste raames soome-ugri päevad. Eesti Rahva Muuseumis toimus Fenno-Ugria asutuse seminar „Soome-ugri rahvaste saatus: selle mõtestamine kultuuris ja poliitilises reaalsuses”. Esinesid Tõnu Seilenthal (TÜ, „Ei saa me läbi Ugri”) ja Kärt Summatavet (EKA, TÜ, „Hingelkõnd – kunstnikud soome-ugri inspiratsiooni allikal”). Toimus paneeldiskussioon „Soome-ugri väikerahvad Venemaal: tänane olukord ja tulevikuväljavaated”, millel osalesid Fenno-Ugria nõunik Jaak Prozes, Fenno-Ugria juhatuse liikmed Madis Arukask ja Elena Kirt ning etnoloog Aimar Ventsel.

17.–21. juunini peeti Riias Rahvusvahelise Rahvajutu-uurimise Seltsi (International Society for Folk Narrative Research, ISFNR) 19. kongress „Folk Narratives in the Changing World” („Rahvajutud muutavas maailmas”). Eesti folkloristidest osalesid Risto Järv, Anastasiya Fiodotava, Guillem Castañar ja Liisi Laineste (ühisetekandega), Eda Kalmre, Mare Kõiva ja Ave Goršič. Digitaalse uurimistöo tulemusi tutvustasid konverentsil Andrus Tins, Olha Petrovych ja Inna Lisniak. Digi-humanitaaria uuringute rahvusvaheline töögrupp, kuhu kuulub ka Mari Sarv, esitas järjekordse uurimisraporti „Regional Cultures of Narrative Songs in Computational Comparison”.

26.–28. juunil toimus Tallinnas Eesti Kunstiakadeemias konverents „Kultuurilised heteroloogiad ja demokraatia II. Siirded ja mooned 1980. ja 1990. aastate postsotsialistlikes kultuurides” („Cultural Heterologies and Democracy II. Transitions and Transformations in Post-Socialist Cultures in the 1980s and 1990s”). Konverentsi korraldas

nüüdiskultuuri uurimise tööruhmn (EKA, TLÜ, TÜ). Ettekannetes võrreldi siirdeaja (1986–2004) kultuurimuutuste kogemusi, peamiselt Balti, aga kohati ka teistes Ida-Euroopa riikides (Ukraina, Bulgaaria, Ungari). Üks kutsutud esinejaist oli Marju Lauristin („Analyzing culture in transforming society: A morphogenetic view”). Esines 50 valdkonna eksperti, kes analüüsisid siirdeaja sarnasusi ja eripärasid neis riikides. Eesti kirjandusteadlastest osalesid Aare Pilv, Jaak Tomberg, Tiina Ann Kirss, Piret Viires, Neeme Lopp, Elena Pavlova ja Indrek Ojam.

26.–28. juunini toimus Riias konverents „Livonica 3 + Minor Finnic Languages 2 = 5”. Tegemist oli kolmanda liivi konverentsiga (eelmised peeti Tartus 2011. ja Riias 2019. aastal), mis on pühendatud liivi keele, kultuuri ja ajaloo uurimisele ning neile lisaks ka teistele väikestele läänemeresoome keeltele. Konverentsi põhitähelepanu oli kontaktidel. Kutsutud esinejate hulgas oli Rogier Blokland (Uppsala ülikool, „Measuring the influence of Latvian on Livonian”). Eesti keeleteadlastest ja folkloristidest osalesid Karl Pajusalu, Miina Norvik, Helle Metslang, Eva Saar, Tuuli Tuisk, Janek Vaab, Sven-Erik Soosaar, Triin Todesk, Elena Markus, Marili Tomingas, Axel Jagau ja Mari Sarv.

27. juunil peeti Tartus J. V. Veski päeva „Eesti keel ja teised keeled Eesti koolis”. Ettekannetega esinesid Pille Põiklik (HTM, „Keeled Eesti koolis”), Karola Velberg (TLÜ, „Soome keel ei ole enam muu keel, vaid B-keel”), Irene Käosaar (Narva Eesti Gümnaasium, „Eesti keeles õppimise võimalikkusest Narvas”), Olga Selištševa, Tuula Friman (Tallinna Vabaduse kool, „Palju rohkem kui vaid keeleõpe – Vabaduse kooli kogemus”) ja Anu Luure (Tallinna Lilleküla gümnaasium, „Kuidas väärtustada õpilaste keelt ja kultuuri”).